

הדייסה של מישקה

נ.נוסוב

ציורים ג.באלקה

נעים יותר, כי אני צריכה לנסוע העירה ויתכן
מאוד שאתעכב שם. תוכלו לחיות בלעדי יומיים?

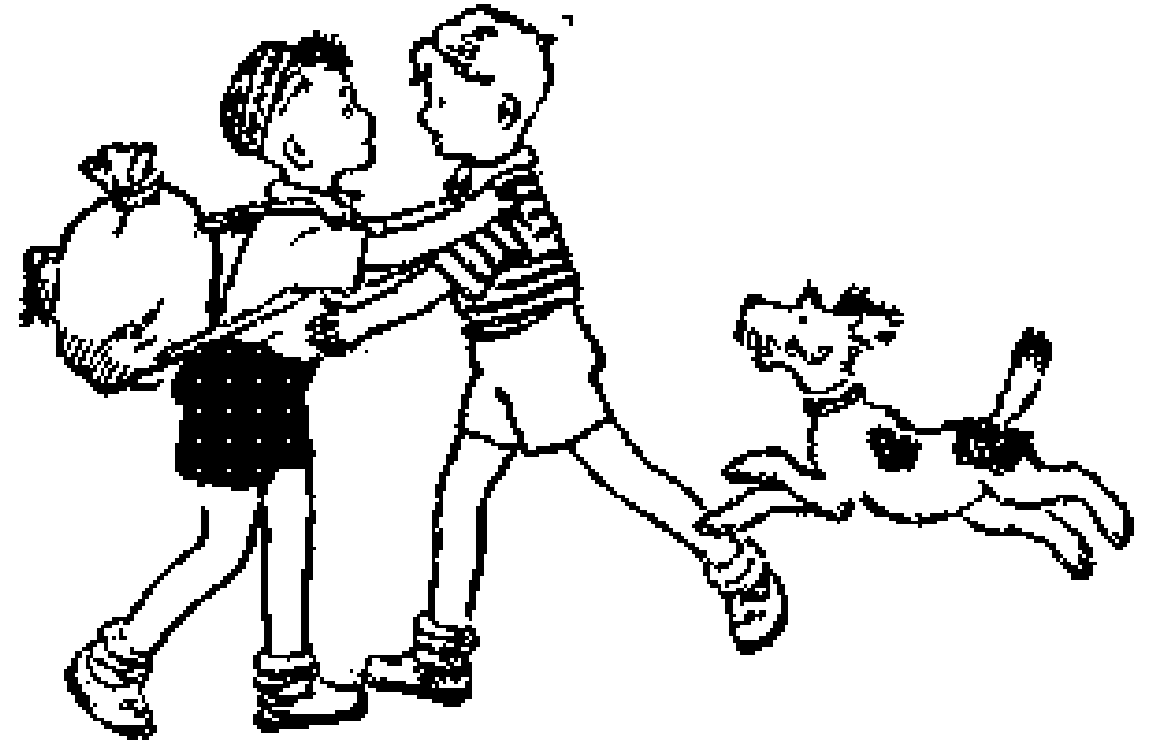
- בוודאי - אמרתי - אנחנו לא קטנים.
- אלא שתצטרכו בעצמכם להכין לכם ארוחות.
תדעו זאת?

- נדע - אומר מישקה - למה שלא נדע!
- תבשלו לכם דייסה. זה קל לבשל.
- נבשל גם דייסה. זו לא בעיה - אומר מישקה.
אבל אני אומר:

- שים לב, מישקה, אולי לא נדע. עוד לא בישלת
דייסה.

- אל תדאג! ראיתי איך אמא שלי מבשלת.
תהיה שבע, לא תמות מרעב. אבשל דייסה כזו
שרק אצבעות נלקק!

בבוקר אמא השאירה לנו לחם ליומיים, ריבה,
אמרה שנשתה תה. הראתה איפה מונחים מצרכים
שונים, הסבירה איך לבשל מרק ודייסה, כמה
גריסים לשים וכמה של כל דבר. אנחנו שמענו הכל
אבל אני לא זכרתי כלום. "בשביל מה - חשבתי -
מישקה יודע הכל."

פעם, כשגרנו עם אמא בכפר, הגיע אלי מישקה
חברי. מאוד שמחתי לראות אותו כי התגעגעתי
אליו מאוד. גם אמא שמחה כשהוא הגיע.
- טוב מאוד שבאת - אמרה - יחד יהיה לשניכם

אמא נסעה ואנחנו התכוננו ללכת לדוג. חפרנו
שלשולים, התקננו חכות.

- חכה - אני אומר - ומי יבשל אם אנחנו הולכים
לנהר לדוג?

- מה יש לבשל - עונה מישקה - זו לא בעיה.
נאכל לחם ולארוחת ערב נבשל דייסה. דייסה
אפשר לאכול גם בלי לחם.

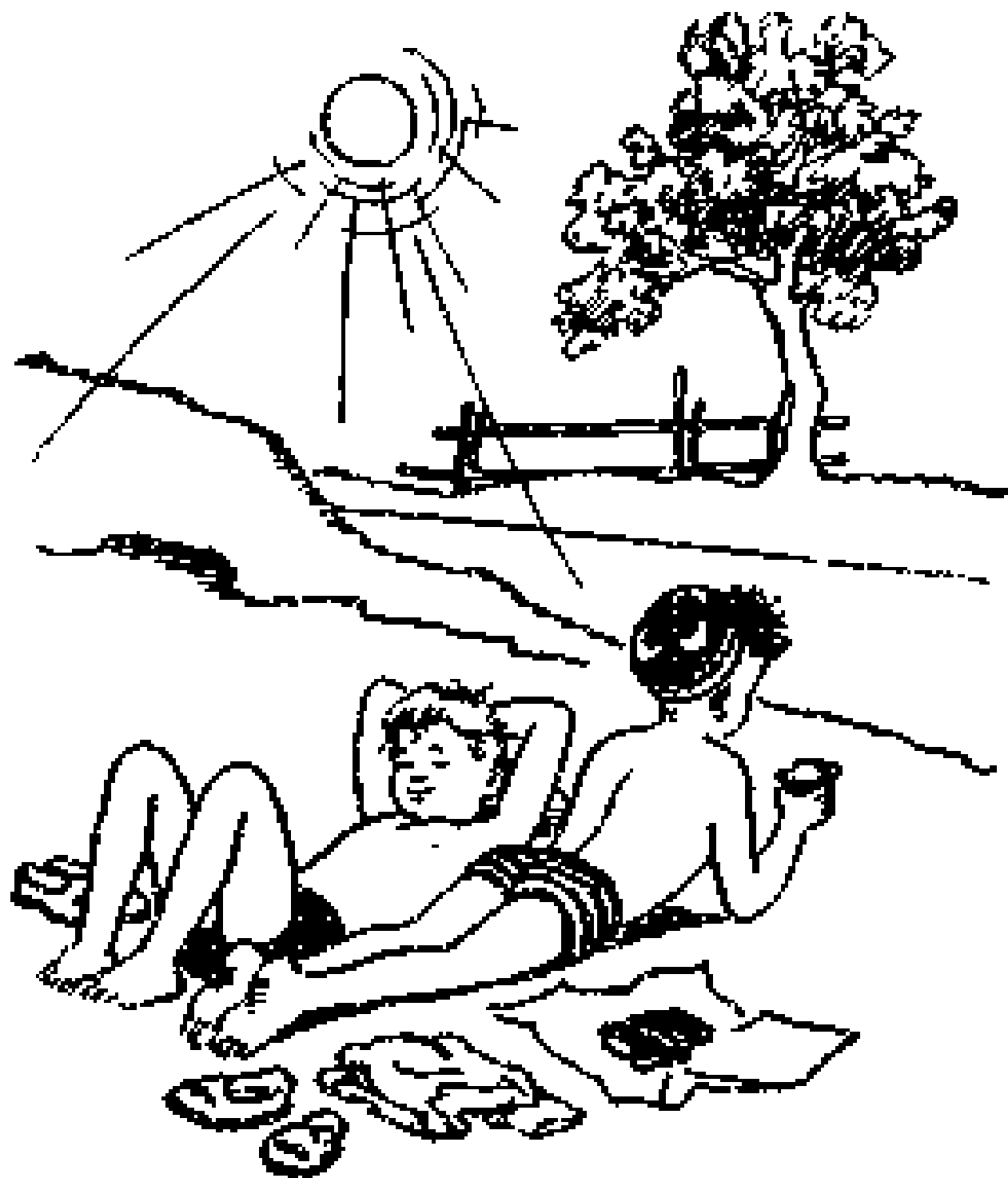
פרסנו לחם, מרחנו בריבה והלכנו לנהר. תחילה
התרחצנו, אחר כך שכבנו על החול, מתחממים
בשמש ואוכלים לחם עם ריבה. אחר כך התחלנו
לדוג דגים. רק שהדגים לא באו. בקושי תפסנו
שלושה אמנונים קטנים. כל היום היינו ליד הנהר
ובערב חזרנו הביתה. רעבים!

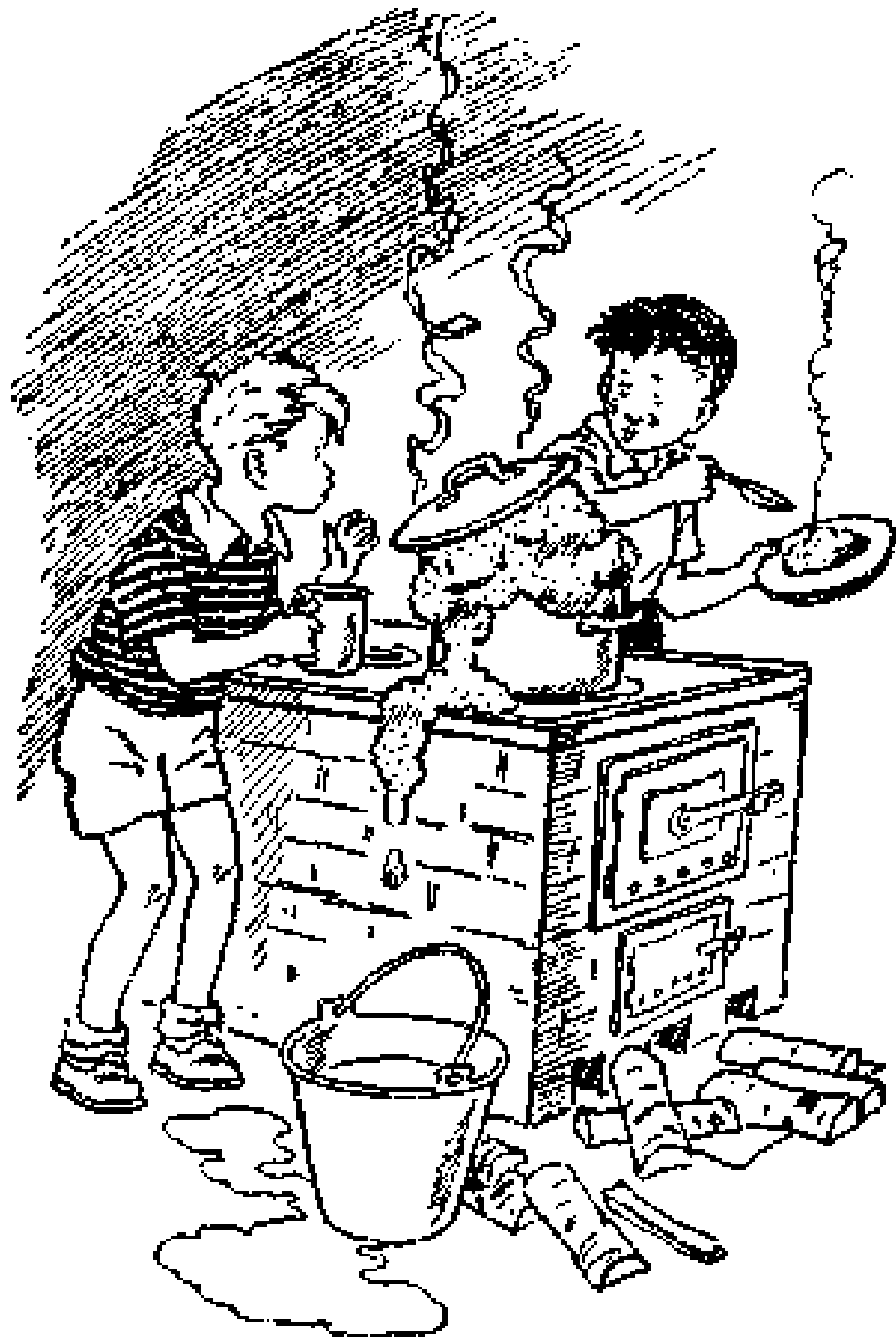
- נו מישקה - אני אומר - אתה הממוחה. מה
נבשל? רק משהו שמתבשל מהר. אני רעב מאוד.

- נבשל דייסה - אומר מישקה - זה פשוט ומהר.
- טוב, דייסה, שתהיה דייסה.

הדלקנו כיריים. מישקה שפך גריסים לסיר ואני
אומר:

- שים הרבה. אני רעב מאוד.

הוא מילא את הסיר בגריסים ושפך מים למעלה.
- זה לא יותר מדי מים? - שאלתי - תהיה דלילה
מדי.

- לא. כך אמא תמיד עושה. אתה רק תדאג לאש
ואני כבר אבשל, תהיה שקט.

נו, אני שומר על הכיריים, מוסיף עצים ומישקה
מבשל דייסה, כלומר לא מבשל אלא יושב ומביט
על הסיר, והיא מתבשלת בעצמה.

החשיך ואנחנו הדלקנו מנורה. יושבים ומחכים
שהדייסה תתבשל. והנה אני רואה: המכסה שעל
הסיר מתרומם והדייסה זוחלת החוצה.

- מישקה - אני אומר - מה זה? למה דייסה
בורחת?

- איפה?

- מה פירוש איפה? מהסיר בורחת!
מישקה לקח כף והתחיל לדחוף את הדייסה חזרה
לסיר. דחף, דחף והיא מתנפחת ונשפכת החוצה.

- אינני מבין - אומר מישקה - למה היא החליטה
לזחול החוצה. אולי היא כבר מוכנה?

לקחתי כף וטעמתי: הגריסים עדיין קשים.

- מישקה - אני אומר מה קרה למים? הגריסים
לגמרי יבשים!
- אינני יודע - הוא אומר - שמתתי הרבה מים. אולי
יש חור בסיר?
התחלנו לבדוק את הסיר: לא מצאנו כל חור.
- כנראה המים התאדו - אומר מישקה - צריך
להוסיף מים.
הוא שם את עודף הדייסה בצלחת והוסיף מים
לסיר. המשכנו לבשל הלאה. בישלנו, בישלנו,
רואים, הדייסה שוב זוחלת מהסיר.
- מה קורה לך! - אומר מישקה - לאן את הולכת?
שוב לקח כף והתחיל להוריד את העודף. אחר כך
שוב הוסיף מים.
- אתה רואה - אומר - חשבת ששמתתי יותר מדי
מים, ועכשיו אני עוד מוסיף.
מבשלים הלאה. איזה בלגן! שוב הדייסה בורחת.
אני אומר:
- כנראה שמת יותר מדי גריסים. הם מתנפחים
ונעשה להם צפוף בסיר.
- כן - אומר מישקה - נראה שקצת יותר מדי

גריסים שמתתי. הכל זו אשמתך "שים, אמרת, מה
שיותר. אני רעב."
- ומאין לי לדעת כמה צריך להכניס. אמרת
שאתה יודע לבשל.
- אבשל. רק אל תפריע.
- בקשה. לא אפריע לך.
הלכתי הצדה ומישקה מבשל, כלומר לא מבשל,
אלא רק מוריד את עודף הדייסה לצלחות. על כל
השולחן העמיד צלחות, כמו במסעדה, וכל הזמן
מוסיף מים. לא התאפקתי ואמרתי:
- אז מה אתה עושה. הרי כך אפשר לבשל עד
מחר.
- ומה אתה חושב, במסעדה טובה מבשלים
ארוחה בערב כדי להגיש בבוקר.
- כך זה - אני אומר - במסעדה! הם לא צריכים
למהר, כי יש להם מספיק כל מני אוכל.
- ולמה אנחנו צריכים למהר?
- אנחנו צריכים לאכול וללכת לישון. ראה, כבר
שעה שתיים-עשרה.
- תספיק - הוא אומר - לישון.

- ככה, בבאר.
- הפלת?
- הפלתי.
- אך, אתה - אמרתי - לא יוצלח! תרצה שנמות מרעב? במה עכשיו נביא מים?
- אולי בקומקום.
- לקחתי קומקום ואמרתי:
- תן את החבל
- אין, אין חבל.
- איפה הוא?
- שם
- איפה שם?
- נו, בבאר.
- כלומר הפלת את הדלי יחד עם החבל?
- כן.
- התחלנו לחפש עוד חבל. אבל אין, בשום מקום.
- אין דבר - אומר מישקה - אלך לבקש אצל השכנים.
- השתגעת? - אני אומר - הביט בשעון. השכנים ישנים כבר מזמן.

- ושוב מוסיף מים לסיר. אז הבנתי מה הבעיה.
- אתה - אמרתי - שופך מים קרים. אז איך היא יכולה להתבשל?
- ואיך היא תתבשל ללא מים, לפי דעתך?
- הוציא - אמרתי - מחצית גריסים ושפוך כמה שיותר מים, שירתחו.
- לקחתי ממנו את הסיר, הוצאתי מחצית גריסים.
- עכשיו שפוך - אמרתי - מים למעלה.
- מישקה לקח את הקנקן והלך לדלי.
- אין מים - אומר - נגמרו.
- אז מה נעשה עכשיו? איך נלך להביא מים.
- חושך בחוץ! - אמרתי - לא רואים כלום.
- שטויות! תכף אביא.
- הוא לקח גפרורים, קשר חבל לדלי ויצא אל הבאר. אבל חזר כעבור דקה.
- איפה מים? - אני שואל.
- מים.. שם, בבאר.
- אני יודע שבבאר. איפה הדלי עם מים?
- גם הדלי - אומר - בבאר.
- איך, בבאר?

ואז, כמובן, נעשינו צמאים. מאה רובלים היינו
נותנים עבור קנקן מים!

אומר מישקה:

- זה כך תמיד. כשאין מים נעשים יותר צמאים.
לכן במדבר תמיד רוצים לשתות, כי שם אין מים.
ואני אומר:

- הפסיק עם הסיפורים וחפש חבל.

- איפה לחפש? הסתכלתי בכל מקום. ניקח מוט
של חכה, ונקשור לקומקום.

- והחכה תחזיק?

- אולי תחזיק.

- ואם לא תחזיק?

- נו, אם לא תחזיק, אז.. תשבר.

- זה אני יודע גם בלעדיך.

פירקנו חכה, קשרנו את הקומקום למוט והלכנו

לבאר. הורדתי את הקומקום ומילאתי במים. החכה
התמתחה כמו מיתר, או-טו-טו ותשבר.

- לא תחזיק - אני אומר - אני מרגיש.

- אולי, אם תוציא בזהירות, אז תחזיק - אומר
מישקה.

התחלתי להוציא לאט, לאט. רק יצא מהמים ובום..
אין קומקום.

- לא החזיק? - שואל מישקה.

- לא החזיק. במה עכשיו נקח מים?

- במייחם - אומר מישקה.

- לא, עדיף לזרוק את המייחם ישר לתוך הבאר.
יותר צרות לא צריך. גם אין חבל.

- אז בסיר.

- מה זה - אני אומר - אצלנו חנות סירים?

- אז בכוס.

- גם כן רעיון. בכוס מים לקחת!

- אז מה נעשה? צריך לבשל דייסה. ואני גם צמא
נורא.

- בוא - אמרתי - בקנקן. קנקן טוב מכוס.

חזרנו הביתה, קשרנו קנקן למוט כך שלא יתהפך.

חזרנו לבאר. הוצאנו מים בקנקן ושתינו. אומר
מישקה:

- זה תמיד כך. כשאתה צמא, נדמה לך שתוכל

לשתות ים שלם. וכשאתה שותה, תשתה קנקן

קטן ולא רוצה יותר, לכן אנשים מטבע חפצים..

רתחה, נעשתה סמיכה והשמיעה: פוח! פוח!..
 - בסוף! - אומר מישקה - תהיה לנו דייסה טובה,
 טעימה!
 לקחתי כף, טעמתי:
 - טפו! איזו דייסה זו! מרה, בלי מלח וריח חרוך.
 מישקה גם כן טעם ומיד ירק.
 - לא - הוא אומר - אמות ולא אוכל דייסה כזו!
 - תאכל דייסה כזו ואתה עלול למות - אני אומר.
 - אז מה נעשה?
 - אינני יודע.
 - אנו טיפשים - אומר מישקה - יש לנו אמנונים
 שדגנו!
 - עכשיו אתה רוצה להתעסק עם האמנונים. עוד
 מעט בוקר.
 - אנו לא נבשל אותם אלא נטגן. זה מהר מאוד,
 חד - שתים ומוכן.
 - אז אם מהר, טוב - אני אומר - אבל אם יהיה
 כמו הדייסה, מוטב שלא תתחיל.
 - רק דקה, תכף תראה.
 מישקה ניקה את הדגים והניח על המחבת.

אמרתי:
 - הפסק לקשקש! לך ותביא הנה את הסיר עם
 הדייסה, כדי שלא נצטרך לרוץ עשרים פעם עם
 הקנקן.
 מישקה הביא את הסיר והעמיד על דופן הבאר. אני
 לא שמתי לב ובמרפק כמעט דחפתי את הסיר
 לבאר.
 - אך אתה, לא-יוצלח! למה שמת לי את הסיר
 תחת המרפק? קח
 אותו בידיים ותחזיק
 חזק. ותתרחק מהבאר
 כי אחרת הדייסה תעוף
 לבאר.
 מישקה לקח את הסיר
 והתרחק מהבאר. אני
 שפכתי מים פנימה.
 חזרנו הביתה. הדייסה
 התקררה, הכיריים כבו.
 הדלקנו שוב אש והתחלנו
 לבשל דייסה. בסוף היא

בצל יבש - מר. ניסינו שמן בלי לחם - מגעיל. לקחנו
צנצנת ריקה של הריבה, לקקנו את הכל והלכנו
לישון. ממילא היה כבר מאוחר.
למחרת קמנו רעבים. מישקה מיד חיפש גריסים

כדי לבשל דייסה. רק ראיתי זאת, מיד התרגזתי.
- שלא תעז - אמרתי - אלך עכשיו לשכנה, דודה
נטשה, אבקש שתבשל לנו דייסה.
הלכנו לדודה נטשה, סיפרנו לה הכל, הבטחנו
ששנינו עם מישקה כל העשבים בגינה ננכש, רק

המחבת התחממה והדגים נדבקו אליה. מישקה
התחיל להוריד אותם בסכין, מרח את כל הבשר
במחבת.

- חכם גדול - אמרתי - מי שמע שמטגנים דגים
בלי שמן.

מישקה לקח בקבוק של שמן, שפך על המחבת
והכניס לתנור על פחמים חמים, כדי שיטגנו מהר
יותר. שמן לחש, רעש ומיד התלהט בלהבה על
המחבת.

מישקה הוציא את המחבת ושם על התנור והשמן
עדיין בוער. רציתי לכבות במים, אבל בבית לא
הייתה אף טיפת מים. וכך זה בער עד שכל השמן
נשרף. בחדר עשן וסרחון ומהדגים רק כמה עצמות
נשאר.

- נו - אומר מישקה - ומה עכשיו נטגן?

- לא - אמרתי - לא אתן לך יותר לטגן. לא

מספיק שבזבזת מצרכים, עוד דליקה תעשה לנו,
כל הבית תשרוף. מספיק!

- אז מה נעשה? אני רוצה לאכול!

ניסינו לאכול גריסים לא מבושלים - אי-אפשר. ניסינו

שתעזור לנו לבשל דייסה. דודה נטשה ריחמה עלינו, השקתה אותנו חלב, האכילה כופתאות עם כרוב ואחר כך הושיבה לארוחת בוקר. אכלנו ואכלנו ודודה השתוממה כמה שרעבים היינו. אחרי ששבענו ביקשנו מדודה נטשה חבל והלכנו להוציא מהבאר את הדלי והקומקום. עבדנו קשה ואילו למישיקה לא עלה רעיון לעשות וו מחוטים, לא היינו מצליחים להוציא כלום. ועם וו הוצאנו גם דלי וגם קומקום. שום דבר לא הלך לאבוד, הוצאנו את הכל. ואחר כך הלכנו עם מישיקה לנכש עשבים בגן. אמר מישיקה:
- עשבים! איזה צחוק! זה קל מאוד. הרבה יותר קל מאשר לבשל דייסה!